

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΕΟΤΕΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Β ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
Ι.Ο ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΣΑΙΩΝΑ

2. Οι Βούλγαροι και οι σχέσεις τους με το Βυζάντιο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

1. Πώς έγινε η εθνογένεση των Βουλγάρων;

Απάντηση: Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία είχε να αντιμετωπίσει από τα τέλη του 7ου αιώνα ένα νέο αντίπαλο στο βαλκανικό χώρο, τους Βουλγάρους. Οι Βούλγαροι ήταν φύλο ασιατικής προέλευσης με καλή στρατιωτική και πολιτική οργάνωση.

Στην περιοχή που εποίκισαν οι Βούλγαροι βρήκαν εγκατεστημένους πολλούς σλαβικούς πληθυσμούς, τους οποίους και προσπάθησαν να υποτάξουν. Μετά από πολλές συγκρούσεις και αντιπαραθέσεις διαμορφώθηκε το βουλγαρικό έθνος (εθνογένεση Βουλγάρων). Στο νέο κράτος οι ολιγάριθμοι αλλά πολιτικά και στρατιωτικά κυρίαρχοι Βούλγαροι έδωσαν το όνομα και την οργάνωση, ενώ οι πολυάριθμοι Σλάβοι συγκρότησαν τη λαϊκή βάση και έδωσαν τη γλώσσα.

2. Πώς και πότε οι Βούλγαροι αναγνώρισαν το νέο βουλγαρικό κράτος;

Απάντηση: Το 680 μ.Χ. οι Βούλγαροι νίκησαν τα βυζαντινά στρατεύματα και κατέλαβαν την περιοχή μεταξύ Δούναβη και Αίμου. Τότε ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος Δ' (668-685) υπέγραψε συνθήκη ειρήνης και συμφώνησε να παρέχει στους Βουλγάρους ετήσιο φόρο. Ήταν μια έμμεση αναγνώριση του νέου κράτους.

3. Με ποιο γεγονός της ιστορίας των Βουλγάρων συνδέεται η παρακάτω εικόνα; Ποια ήταν η σημασία αυτού του γεγονότος;

Απάντηση: Παρατηρώντας την εικόνα καταλαβαίνουμε ότι εκείνη συνδέεται με το γεγονός του εκχριστιανισμού των Βουλγάρων ο οποίος έγινε το 864 μ.Χ. Στην σκηνή εικονίζεται ένας άνθρωπος ο οποίος φαίνεται ότι ασπάζεται το χριστιανισμό. Ο ιερωμένος κρατάει το σταυρό και μυεί τον άνθρωπο που βρίσκεται εκεί στη θρησκεία του χριστιανισμού. Με τον εκχριστιανισμό οι Βούλγαροι εντάχθηκαν στη σφαίρα επιρροής του βυζαντινού πολιτισμού. Η σημασία του εκχριστιανισμού των Βουλγάρων ήταν μεγάλη καθώς άνοιξε νέες προοπτικές και στις σχέσεις των Βουλγάρων με το Βυζάντιο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΒΑΣΙΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΑΡΑΘΕΜΑΤΑ

Αφού μελετήσετε την παραπάνω πηγή και σύμφωνα με τις ιστορικές σας γνώσεις να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- (α) Πώς συνδυάστηκε η συνύπαρξη Σλάβων και Βουλγάρων στη δημιουργία του Βουλγαρικού έθνους;
- (β) Πώς διαμορφώθηκαν οι σχέσεις Βυζαντίου και Βουλγάρων;
- (γ) Ποια στοιχεία του βυζαντινού κράτους υιοθέτησαν οι Βούλγαροι;

ΚΕΙΜΕΝΟ

Παράλληλα σχεδόν με τους Άραβες έκανε την εμφάνισή του άλλος ένας νέος λαός, που αποδείχτηκε άσπονδος εχθρός των Βυζαντινών, οι Βούλγαροι. Προερχόμενοι από την περιοχή του ποταμού Βόλγα πέρασαν στα χρόνια του Κωνσταντίνου Δ' το Δούναβη με αρχηγό τους τον Ασπαρούχ. Εγκαταστάθηκαν στο βόρειο τμήμα του Δέλτα του ποταμού και από εκεί άρχισαν να διενεργούν επιδρομές εις βάρος των γειτονικών βυζαντινών περιοχών. Ο βυζαντινός αυτοκράτορας δεν μπόρεσε να τους απομακρύνει κι εκείνοι, αφού ενσωμάτωσαν τα εγκατεστημένα στην περιοχή της Βάρνας σλαβικά φύλα, δημιούργησαν το 681 νέο κράτος, το Βουλγαρικό. Συνεχίζοντας επιπλέον τις επιθέσεις τους κατά των βυζαντινών περιοχών ανάγκασαν το βυζαντινό αυτοκράτορα να κλείσει ειρήνη μαζί τους με πληρωμή ετήσιου φόρου (681).

Πηγή: Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού

Απάντηση: α) Στην περιοχή που εποίκισαν οι Βούλγαροι βρήκαν εγκατεστημένους πολλούς σλαβικούς πληθυσμούς, τους οποίους και προσπάθησαν να υποτάξουν . Μετά από πολλές συγκρούσεις και αντιπαραθέσεις διαμορφώθηκε το βουλγαρικό έθνος (“αφού ενσωμάτωσαν...νέο κράτος, το Βουλγαρικό”). Στο νέο κράτος οι ολιγάριθμοι αλλά πολιτικά και στρατιωτικά κυρίαρχοι Βούλγαροι έδωσαν το όνομα και την οργάνωση, ενώ οι πολυάριθμοι Σλάβοι συγκρότησαν τη λαϊκή βάση και έδωσαν τη γλώσσα. Στις βυζαντινοβουλγαρικές σχέσεις υπήρξαν περίοδοι μακρών πολέμων (“άρχισαν να διενεργούν επιδρομές εις βάρος των γειτονικών βυζαντινών περιοχών”).

β) Στα διαλείμματα των πολέμων οι δύο λαοί είχαν εμπορικές συναλλαγές, οι κανόνες των οποίων ρυθμιζόνταν από συνθήκες. Οι ηγεμόνες (χάνοι) των Βουλγάρων είχαν

υιοθετήσει την ελληνική ως επίσημη γλώσσα τους, όπως πιστοποιούν οι βουλγαρικές επιγραφές.

γ) Το 864 μ.Χ. οι Βούλγαροι δέχτηκαν το Χριστιανισμό από το Βυζάντιο, και εντάχθηκαν στη σφαίρα επιρροής του βυζαντινού πολιτισμού.

(Επιμέλεια παραθέματος: Μήσιου Ιωάννα)